

Storm rond Monsanto Papers waait over naar EU

nieuws

In maart van dit jaar berichtten verschillende Amerikaanse media over uitgelekte interne communicatie waaruit bleek dat chemiereus Monsanto wetenschappelijk onderzoek naar z'n hand probeert te zetten om zo zijn sterproduct Roundup voor een (Europees) marktverbod te behoeden. Terwijl Eurocommissaris Phil Hogan aankondigt de Europese vergunning voor glyfosaat met minstens tien jaar te willen verlengen, worden de zogenaamde Monsanto Papers nu ook gretig opgepikt door de Vlaamse media. Reacties blijven niet uit, en in het Europees Parlement wordt volop geijverd voor de oprichting van een onderzoekscommissie.

🕒 25 APRIL 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:39

Lees meer over:

toelevering

europa

beleid

gezondheid

In maart van dit jaar berichtten verschillende Amerikaanse media over uitgelekte interne communicatie waaruit bleek dat chemiereus Monsanto wetenschappelijk onderzoek naar z'n hand probeert te zetten om zo zijn sterproduct Roundup voor een (Europees) marktverbod te behoeden. Terwijl Eurocommissaris Phil Hogan aankondigt de Europese vergunning voor glyfosaat met minstens tien jaar te willen verlengen, worden de zogenaamde Monsanto Papers nu ook gretig opgepikt door de Vlaamse media. Reacties blijven niet uit, en in het Europees Parlement wordt volop geijverd voor de oprichting van een onderzoekscommissie. Zowel De Standaard, Het Nieuwsblad, Het Belang van Limburg als weekblad Knack besteden deze week veel aandacht aan de Monsanto Papers. In een [rechtszaak](#) voor een rechtbank in Californië vechten meer dan honderd personen, waaronder heel wat boeren, een juridische strijd uit met Monsanto: ze beweren dat het gebruik van glyfosaatproduct Roundup bij henzelf of bij aanverwanten heeft geleid tot lymfeklierkanker. Tijdens het onderzoek werden heel wat interne mails openbaar gemaakt, en die interne communicatie zadelt Monsanto nu met een steeds verder uitdeinend schandaal op.

De honderden e-mails maken duidelijk hoe het bedrijf de 'productverdediging', zoals het intern werd genoemd, van Roundup al die jaren organiseerde. Het mailverkeer gaat terug tot 1999, toen ook de Belg Mark Martens een belangrijke rol speelde in het leggen van contacten met wetenschappers. In de mails wordt onder meer gesproken van ghostwriting, wat zou willen zeggen dat Monsanto "geloofwaardige" onderzoekers vroeg hun namen uit te lenen voor papers die door het bedrijf zelf werden aangestuurd. De praktijken kwamen ook al aan bod in het recente vonnis van het Monsanto-tribunaal, dat [oordeelde](#) dat de activiteiten van Monsanto een negatieve impact hebben op de mensenrechten.

De onthullingen zorgen ook in Europa, een belangrijke afzetmarkt voor Monsanto, voor heel wat beroering. Niet in het minst omdat Eurocommissaris Phil Hogan bekendmaakte de vergunning voor glyfosaat tegen eind dit jaar met minstens tien jaar te willen verlengen. Hogan baseert zich voor die beslissing op rapporten van de Europese Voedselautoriteit EFSA en ECHA, het Agentschap voor Chemische Stoffen. Die twee instanties baseren hun oordeel op hun beurt onder meer op vertrouwelijke data die zijn aangeleverd door de gewasbeschermingsmiddelensector zelf, in tegenstelling tot het rapport van het Internationaal Instituut voor Kankeronderzoek (IARC). Dat laatste rapport heeft enkel gebruikgemaakt van publiek toegankelijke studies en oordeelde dat glyfosaat “waarschijnlijk kankerverwekkend” is.

Volgens EFSA is glyfosaat ook niet genotoxisch, het zou dus geen DNA-schade veroorzaken. Dat oordeel baseert de voedselautoriteit op een overzichtsstudie uit 2013 die is opgesteld door twee consultants van Monsanto: Larry Kier en David Kirkland. Uit de interne e-mails blijkt dat die studie er niet zonder slag of stoot kwam. “Nadat we alle studies in een concept-manuscript hadden samengevoegd, bleek er helaas zo'n enorme hoeveelheid aan studies te zijn die genotoxische effecten tonen, dat het verhaal tegen de limiet aanloopt van wat nog geloofwaardig kan worden gepresenteerd en dat het beter is de studie te herontwerpen”, zo staat te lezen in de e-mails.

Monsanto reageerde voorlopig enkel via een blogpost waarin het ontkent ghostwriter te zijn van wetenschappelijke studies die uitwijzen dat glyfosaat niet kankerverwekkend is. Het bedrijf zegt onder meer dat de studie een grondige peer review heeft doorlopen, maar van die peer review maakt de Amerikaanse onderzoeksjournalist Paul Thacker brandhout. Hij wijst op de manke geloofwaardigheid van 'Regulatory Toxicology and Pharmacology', het tijdschrift waarin verschillende glyfosaatstudies werden gepubliceerd. “Het wordt aangestuurd vanuit het advocatenkantoor van Keller en Heckman, hét advocatenkantoor van de chemische industrie”, aldus Thacker.

Monsanto zelf blijft erbij dat het nooit zelf studies heeft geschreven en dat de wetenschappers die genoemd worden, ook verklaard hebben dat ze daar niet aan meegewerkt hebben. “Onze tegenstanders zijn erin geslaagd om een verhaal te construeren op basis van 'alternative facts'”, aldus woordvoerder Brian Carroll. “De e-mails zijn uit hun context gerukt. We zijn er ons van bewust dat we een slechte reputatie hebben, dus zo'n 'fake news' wordt dan ook gretig opgepikt.”

Vals of niet, de Europese landbouwoepel Copa-Cogeca vraagt landbouwcommissaris Phil Hogan uitdrukkelijk om de vergunning voor het omstreden herbicide met vijftien jaar te verlengen. Copa-Cogeca zegt het belang van glyfosaat voor landbouwers te willen onderstrepen, net als de negatieve impact die een eventueel verbod zou hebben, ook op het milieu, aldus de organisatie. “Het is belangrijk vertrouwen te hebben in het Europese voedselveiligheidssysteem”, aldus voorzitter Pekka Pesonen in een brief aan commissarissen Phil Hogan en Vytenis Andriukaitis.

Europees parlements lid Bart Staes (Groen) vindt dan weer dat die geloofwaardigheid van het Europees voedselagentschap wordt aangetast door de Monsanto Papers. “EFSA baseert zich nu alleen op studies die door de industrie zijn aangeleverd en geheim zijn omdat ze bedrijfsgevoelige informatie kunnen bevatten. Ik heb twijfels of we nog kunnen geloven dat glyfosaat niet kankerverwekkend is”, klinkt het.

“Europese parlementsleden, onder wie ikzelf, hebben gevraagd om de studies te mogen inkijken”, gaat Staes verder. “De Glyphosate Task Force, die de 23 bedrijven verenigt die glyfosaat produceren, hebben dan een mediastunt uitgevoerd: we konden ze in een leeskamer op de computer lezen. Maar dat slaat natuurlijk nergens op. De studies zouden door onafhankelijke wetenschappers beoordeeld moeten kunnen worden. Dit is een ernstig probleem dat de geloofwaardigheid van EFSA aantast.”

Nog in het Europees Parlement wordt momenteel druk gemobiliseerd rond de oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie. “Het is absoluut prioritair dat we de verantwoordelijkheid van Monsanto in deze zaak perfect in kaart kunnen brengen”, aldus Belgisch Europarlementslid Marc Tarabella (PS). “Niet alleen van Monsanto overigens, maar van iedereen die op de hoogte was maar verzuimd heeft te spreken. Als een kwart van de Europarlementsleden instemt, kan er een onderzoekscommissie worden opgericht. Het kan niet de bedoeling zijn dat Europa de rode loper uitrolt voor multinationals als Monsanto. De winst van Monsanto moet ondergeschikt blijven aan de gezondheid van 500 miljoen Europeanen.”

Ook milieuorganisatie Greenpeace stelt zich grote vragen bij de geloofwaardigheid van EFSA. “Het is weerzinwekkend hoeveel macht de pesticidenindustrie kan uitoefenen op onze autoriteiten”, aldus Muriel De Pauw van Greenpeace België. “Voor Monsanto is blijkbaar alles toegestaan om de verkoop van zijn giftige producten veilig te stellen. En de beleidsvoerders, zoals onze federale regering, lijken tot alles bereid om deze bedrijven niet voor het hoofd te stoten. Er valt geen tijd meer te verliezen. Producten met glyfosaat moeten verboden worden, en de federale regering kan daar werk van maken. In afwachting vragen we de retail, met marktleider Brico op kop, om deze onkruidverdelgers niet langer te verkopen, en aan de klanten om ze niet te kopen. Er is al genoeg schade aangericht.”

Bron: De Standaard/Knack/eigen verslaggeving

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra